

ЛІТЕРАТУРА

1. *Бабицкий Д. Ю., Лейферов Б. М.* Аудиторский риск // Настольный аудитор бухгалтера. — 2002. — № 4. — С. 31—41.
2. *Беликова И.* Аудит в условиях электронной обработки данных // Аудитор. — 1996. — № 9. — С. 38—45.
3. *Бычкова С. М.* Методы оценки аудиторских рисков. Риск контроля // Аудитор. — 2002. — № 6. — С. 32—35.
4. *Дмитренко І. Н., Борисенко М. В.* Методика аудиторської оцінки якості функціонування системи внутрішнього контролю підприємств — клієнтів // Аудитор України. — 2004. — № 18. — С. 17—22.
5. *Дудка К. П.* Методи оцінки аудиторського ризику на підприємствах АПК // Економіка АПК. — 1998. — № 7. — С. 60—67.
6. *Овчарик Р. Ю., Дерев'яно С. І.* Статистична оцінка компонентів аудиторського ризику // Науковий вісник НАУ. — 2003. — № 66. — С. 167—170.
7. *Соколов В. Я.* Риски в аудиторской проверке // Бухгалтерский учет. — 1998. — № 6. — С. 51—56.

А. М. Поплюйко, канд. екон. наук,
старший викладач кафедри обліку
підприємницької діяльності,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ПО МІСЦЕВИМ ПОДАТКАМ

Постановка проблеми. Податкова політика держави є однією із основних складових внутрішньої економічної політики кожної держави. В Україні податкова політика знаходиться на стадії формування, тому характеризується частою зміною системи оподаткування. Податки дуже складна й надзвичайно впливова на всі економічні явища та процеси фінансова категорія. Податки стають ефективним знаряддям втілення державної політики з питань економічного та соціального розвитку. За ознакою органів державної влади, які їх встановлюють, податки поділяються на загальнодержавні та місцеві податки і збори. Система місцевих податків і зборів в Україні є складовою частиною податкової системи держави та необхідним атрибутом місцевого самоврядування, оскільки оцінюється як самостійне джерело доходів місцевих бюджетів. На сьогодні в Україні справляються два місцеві податки (податок з реклами і комунальний податок). Передбачається, що у найближчому майбутньому надходження до бюджету місцевих податків буде збільшуватися, а тому невідповідно для господарюючих суб'єктів постає питання нарахування та обліку розрахунків з бюджетом по місцевим податкам. Все це обумовлює актуальність даної тематики і необхідність її подальших розробок та удосконалень.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вчені-економісти приділяють достатню увагу розгляду питань нарахування та обліку місцевих податків, питання удосконалюючи теоретичні і практичні аспекти в ході тривалих дискусій. Проблеми обліку розрахунків з бюджетом по місцевим податкам висвітлені в працях Бутинця Ф. Ф., Голова С. Ф., Ткаченко Н. М., Пушкаря М. С. та інших.

Отримані протягом багатьох років результати як теоретичних так і практичних розробок з даної теми мають вагоме значення для розвитку обліку і впровадження їх положень у практичну діяльність господарюючих суб'єктів.

Невирішені проблеми. Не зважаючи на значні досягнення і напрацювання у цій галузі деякі проблемні питання залишаються невирішеними, зокрема, відсутність чіткої методики нарахування та обліку місцевих податків.

Мета. Метою даної статті є удосконалення організації і методики обліку розрахунків з бюджетом по місцевим податкам.

Виклад основного матеріалу. Місцеві податки — обов'язкові платежі, які встановлюються місцевими органами влади і є обов'язковими до сплати за встановленими ставками тільки на певній території. Місцеві податки надходять виключно до місцевих бюджетів.

В Україні місцеве оподаткування здійснюється на основі Декрету Кабінету Міністрів України від 22.05.1993 р., а також Закону «Про систему оподаткування» від 18.02.1997 р.

Законодавством України визначені платники місцевих податків, об'єкти їх оподаткування, граничні розміри, джерела сплати. Особливість місцевих податків і зборів полягає в тому, що міська (районна) рада на підставі Рішення сесії міської (районної) ради визначає порядок нарахування та сплати до місцевого бюджету місцевих податків і зборів відповідно до переліку і в межах встановлених законодавством граничних ставок, а також податковий період та терміни подання звітності.

Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції мають право запроваджувати пільгові податкові ставки, повністю скасовувати окремі місцеві податки і збори або звільняти від їх сплати певні категорії платників та надавати відстрочки у сплаті місцевих податків та зборів.

Місцеві податки та збори перераховуються до бюджетів місцевого самоврядування в порядку, визначеному Радами народних депутатів, якими вони встановлюються. Стягнення не внесених у встановлений термін місцевих податків і зборів здійснюється згідно з чинним законодавством. Надмірно сплачені платниками суми місцевих податків і зборів зараховуються в рахунок майбутніх платежів або повертаються їм згідно з чинним законодавством.

Відповідальність за правильність обчислення, своєчасність сплати місцевих податків і зборів до бюджету місцевого самоврядування покладається на платників відповідно до чинного законодавства.

Контроль за сплатою місцевих податків і зборів здійснюється органами державної податкової служби.

На сьогоднішній день в Україні стягуються два види місцевих податків: податок з реклами та комунальний податок.

Значна частка надходжень до місцевих бюджетів припадає на податок з реклами. Реклама — це спеціальна інформація про осіб чи продукцію, яка розповсюджується в будь-якій формі та в будь-який спосіб з метою прямого або опосередкованого одержання прибутку. Платниками податку з реклами є юридичні особи та громадяни, які надають рекламні послуги.

Об'єктом податку з реклами є вартість послуг за встановлення та розміщення реклами. Сплачується податок під час оплати послуг за встановлення та розміщення реклами. Податок з реклами сплачується з усіх видів оголошень і повідомлень, які передають інформацію з комерційною метою за допомогою засобів масової інформації, преси, телебачення, афіш, плакатів, рекламних щитів, інших технічних засобів, майна та одягу на вулицях, магістралях, майданах, будинках, транспорті та в інших місцях.

Граничний розмір податку на прибуток не повинен перевищувати 0,1 % вартості послуг за розміщення одноразової реклами та 0,5 % за розміщення реклами на тривалий час. Податок з реклами сплачується під час оплати послуг з установами і розміщення реклами.

Базою оподаткування ПДВ операцій із продажу товарів при наданні рекламних послуг відповідно до чинного законодавства є їх договірна (контрактна) вартість, визначена за вільними або регульованими цінами (тарифами), з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових) платежів, за винятком податку на додану вартість, що включається до ціни товарів (робіт, послуг) відповідно до законів України з питань оподаткування. Так як податок з реклами не є загальнодержавним, а місцевим податком, то до бази оподаткування ПДВ рекламного агентства він не включається. Таким чином, база оподаткування ПДВ рекламного агентства буде визначатися виходячи тільки з договірної вартості таких робіт. Відповідно дана сума буде відноситись до податкового кредиту у замовника реклами.

У замовника рекламних послуг податок з реклами відображається у складі вартості сплачених рекламних послуг проводкою по дебету рахунка 93 «Витрати на збут» та кредиту рахунків 377 «Розрахунки з іншими дебіторами», 685 «Розрахунки з іншими кредиторами», 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Якщо ж виготовлення реклами або проведення рекламних заходів відбувається власними силами, то нарахування податку оформлюється проводкою за дебетом рахунку 93 «Витрати на збут» та кредиту рахунка 641 «Розрахунки за податками». Коли податок перераховується до бюджету, то робиться запис: дебет 64 — кредит 311

Комунальний податок справляється з юридичних осіб, крім бюджетних установ, організацій, планово-дотаційних та сільськогосподарських підприємств. Його граничний розмір не повинен перевищувати 10% річного фонду оплати праці, що обчислюється виходячи з розміру неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Платниками комунального податку є юридичні особи. Органи місцевої влади, приймаючи Положення про комунальний податок, визначають за даною територіальною громадою конкретне коло платників податку.

Об'єктом оподаткування комунальним податком є річний фонд оплати праці, розрахований шляхом множення кількісного складу працівників за базовий податковий період (середньооспикової чисельності працівників) та неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Методика обчислення кількісного складу працівників передбачає облік кожного працівника тільки один раз (за місцем основної роботи) незалежно від терміну трудового договору та тривалості робочого часу.

Кількісний склад працівників за звітний місяць розраховується шляхом підсумовування чисельності працівників облікового складу за кожний календарний день звітного місяця, тобто з 1-го по 30-те або 31-ше (для лютого по 28-ме або 29-те) число, включаючи святкові (неробочі) та вихідні дні, та ділення отриманої суми на число календарних днів звітного місяця.

Чисельність працівників облікового складу за вихідний або святковий день, незалежно від кількості таких днів, приймається на рівні облікової чисельності працівників за останній робочий день, що передувє вихідному або святковому дню. Чисельність працівників облікового складу визначається на підставі даних табельного обліку робочого часу (типів форми № П-13, П-14).

Розглянемо порядок визначення комунального податку на прикладі. На підставі табелів визначена наступна чисельність працівників облікового складу.

Таблиця 1

РОЗРАХУНОК ЧИСЕЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОБЛІКОВОГО СКЛАДУ

№ з/п	Числа місяця	1	2	3	4—27	28—31	Усього
1	Працівників у середньообліковому складі	40	40	36	36	39	1136
2	У тому числі підлягає виключенню з облікової чисельності працівників	5	5	3	3	1	89
3	Підлягають включенню для розрахунку середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу (рядок 1 — рядок 2)	35	35	33	33	38	1047

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу підприємства — 34 чол. (1047чол. / 31 день). Комунальний податок становитиме 57,80 грн (17 грн x 10 %x 34 чол.).

Нарахування комунального податку відображається по дебету рахунку 92 «Адміністративні витрати» і кредиту рахунку 64 «Розрахунки за податками».

Комунальний податок нараховується та сплачується щомісячно в терміни, передбачені законодавством. Один раз в квартал в податкову інспекцію подається розрахунок комунального податку. Податковий контроль здійснюється щомісячно в міру подання звітності і сплати комунального податку

Висновки. Таким чином, у розвинутих країнах світу місцеві податки мають досить високу питому вагу у загальній сумі грошових надходжень органів регіонального та місцевого самоврядування. Передбачається, що така тенденція буде спостерігатися найближчим часом і в Україні. Тому у статті розглянуто теоретичні та практичні питання нарахування та обліку розрахунків з бюджетом по податку на рекламу та комунальному податку, які згідно діючого законодавства становлять два види місцевих податків у нашій країні.

Матеріали наведені в статті можуть бути використані в подальших теоретичних розробках, а також бути використаними в практичній діяльності господарюючих суб'єктів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996—І4.
2. *Бутинець Ф. Ф.* «Бухгалтерський управлінський облік». Житомир: Рута, 2001. — 571 с.
3. *Кужельний М. В., Линник В. Г.* Теорія бухгалтерського обліку. — К.: КНЕУ, 2001. — 629 с.
4. *Пушкар М. С.* Фінансовий облік. — Тернопіль: Карт-бланш, 2002. — 628 с.

I. М. Роздимаха, ст. викладач кафедри обліку і аудиту
Луганський національний аграрний університет

ОБЛІК ВИТРАТ НА ЗБУТ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Роль та значимість процесу реалізації у господарській діяльності підприємства — головні, оскільки результати цього процесу визначають напрям виробничої діяльності та дають оцінку ефективності виробництва.

Обов'язковою і невід'ємною умовою здійснення будь-якої діяльності — є витрачання різних видів ресурсів.

В процесі господарської діяльності підприємств виникають витрати щодо вартості використаних виробничих запасів(сировини, матеріалів,